

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 5 กรมปศุสัตว์ ในการวางแผนผลักดันให้ผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม โดยเก็บแบบสอบถามจากศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 35 ศูนย์ กลุ่มประชากรตัวอย่าง 350 คน โดยการออกแบบสอบถาม สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเลี้ยงโคนม ประวัติการเลี้ยงโคนม ขนาดของฟาร์ม ปริมาณนํ้านมดิบที่ได้ต่อวัน จำนวนคนที่ทำงานในฟาร์ม รายได้จากการประกอบกิจการโคนม รายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม แหล่งสินเชื่อ เหตุผลที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม เงินลงทุนในการปรับปรุงมาตรฐานฟาร์ม เหตุผลที่ไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม เงินลงทุนหากปรับปรุงฟาร์มเพื่อเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม (ตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.18)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์ม โคนม โดยแบ่งเป็น ด้านองค์ประกอบของฟาร์ม โคนม ด้านอาหารสำหรับโค ด้านนํ้าสำหรับใช้อุปโภคและบริโภคในฟาร์ม โคนม ด้านการจัดการฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ ด้านสวัสดิภาพสัตว์ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการผลิตนํ้านมดิบ ด้านการบันทึกข้อมูล (ตารางที่ 4.19 ถึง ตารางที่ 4.36)

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น โดยรวมเกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์ม โคนมของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ตารางที่ 4.19 ถึง ตารางที่ 4.27)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม จำแนกตามสถานะของฟาร์ม และขนาดของฟาร์ม (ตารางที่ 4.30 ถึง ตารางที่ 4.47)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม โคนม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามสถานะการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม

สถานะการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม	จำนวน	ร้อยละ
เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว	184	52.60
ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม	166	47.40
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 และเป็นผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	281	80.30
หญิง	69	19.70
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30 และเป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 20	0	0
21-30	33	9.40
31-40	96	27.40
41-50	108	30.90
51-60	101	28.90
61 ปีขึ้นไป	12	3.40
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 รองลงมาคือ อายุ 51-60 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 อายุ 31-40 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 อายุ 21-30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40 อายุมากกว่า 61 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 และช่วงอายุไม่เกิน 20 ปี จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	38	10.90
สมรส	293	83.70
หม้าย,หย่าร้าง,แยกกันอยู่	19	5.40
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 83.70 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 และสถานภาพหม้าย, หย่าร้าง, แยกกันอยู่ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา/ต่ำกว่า	105	30.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	71	20.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	68	19.40
อนุปริญญา/ปวส.	34	9.70
ปริญญาตรี	68	19.40
ปริญญาตรีขึ้นไป	4	1.10
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา/ต่ำกว่า จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.40 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.40 ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 และระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามระยะเวลาในการประกอบกิจการเลี้ยงโคนม

ระยะเวลาในการประกอบกิจการเลี้ยงโคนม (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5	84	24.00
5-10	119	34.00
11-15	80	22.90
มากกว่า 15 ปี	67	19.10
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการประกอบกิจการโคนมมาแล้ว 5-10 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาคือ ประกอบกิจการโคนมมาแล้วน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 ประกอบกิจการโคนมมาแล้ว 11-15 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 และประกอบกิจการโคนมมาแล้วมากกว่า 15 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 19.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามประวัติการเลี้ยงโคนม

ประวัติการเลี้ยงโคนม	จำนวน	ร้อยละ
สืบทอดจากครอบครัว	63	18.00
เริ่มก่อตั้งเอง	287	82.00
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เริ่มก่อตั้งฟาร์มเอง จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00 และ สืบทอดจากครอบครัว จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามขนาดของฟาร์ม (จำนวนแม่โค)

ขนาดของฟาร์ม	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว)	76	21.70
ขนาดกลาง (20-100 ตัว)	264	75.40
ขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว)	10	2.90
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีฟาร์มขนาดกลาง (20-100 ตัว) จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 75.40 รองลงมา คือ ฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 และฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามปริมาณน้ำนมดิบที่ได้

ปริมาณน้ำนมดิบที่ได้ (กิโลกรัม/วัน)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 100	56	16.00
101-300	202	57.70
301-500	65	18.60
501-700	20	5.70
701-1,000	5	1.40
มากกว่า 1,000	2	0.60
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ปริมาณน้ำนมดิบ 101-300 กิโลกรัมต่อวัน จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 รองลงมา คือ ปริมาณน้ำนมดิบ 301-500 กิโลกรัมต่อวัน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 ปริมาณน้ำนมดิบน้อยกว่า 100 กิโลกรัมต่อวัน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ปริมาณน้ำนมดิบ 501-700 กิโลกรัมต่อวัน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 ปริมาณน้ำนมดิบ 701-1,000 กิโลกรัมต่อวัน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 และปริมาณน้ำนมดิบมากกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อวัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามจำนวนคนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด

จำนวนคนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1-3	255	72.90
4-6	88	22.60
7-9	5	1.30
10 ขึ้นไป	2	0.50
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด 1-3 คน จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90 รองลงมา คือ คนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด 4-6 คน จำนวน 88

คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 คนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด 7-9 คน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 และคนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด 10 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามรายได้จากการประกอบกิจการโคนม

รายได้จากการประกอบกิจการโคนม (บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 50,000	106	30.30
50,001-100,000	134	38.30
100,001-150,000	60	17.10
150,001-200,000	21	6.00
200,001-250,000	15	4.30
มากกว่า 250,000	14	4.00
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้จากการประกอบกิจการโคนม 50,001-100,000 บาท/เดือน จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมา คือ มีรายได้จากการประกอบกิจการโคนมน้อยกว่า 50,000 บาท/เดือน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 มีรายได้จากการประกอบกิจการโคนม 100,001-150,000 บาท/เดือน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 มีรายได้จากการประกอบกิจการโคนม 150,001-200,000 บาท/เดือน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 มีรายได้จากการประกอบกิจการโคนม 200,001-250,000 บาท/เดือน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และมีรายได้จากการประกอบกิจการโคนมมากกว่า 250,000 บาท/เดือน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
จำแนกตามรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม

รายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม (บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 50,000	184	52.60
50,001-100,000	118	33.70
100,001-150,000	27	7.70
150,001-200,000	14	4.00
200,001-250,000	5	1.40
มากกว่า 250,000	2	0.60
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนมน้อยกว่า 50,000 บาท/เดือน จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมา คือ มีรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม 50,001-100,000 บาท/เดือน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 มีรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม 100,001-150,000 บาท/เดือน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 มีรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม 150,001-200,000 บาท/เดือน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 มีรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนม 200,001-250,000 บาท/เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 และมีรายจ่ายจากการประกอบกิจการโคนมมากกว่า 250,000 บาท/เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำแนกตามแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ โคนม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ โคนม	จำนวน	ร้อยละ
สหกรณ์ โคนม	187	53.40
บริษัท	46	13.10
ธนาคาร	207	59.10
ญาติ/เพื่อน	20	5.70
นอกระบบ	2	0.60
อื่นๆ	2	0.60

หมายเหตุ: แหล่งเงินเชื่ออื่นๆในการประกอบกิจการ โคนม ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีธนาคารเป็นแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 รองลงมา คือ มีสหกรณ์ โคนมเป็นแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 มีบริษัทเป็นแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10 มีญาติ/เพื่อนเป็นแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 มีสินเชื่อนอกระบบเป็นแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 และมีแหล่งเงินเชื่ออื่นๆเป็นแหล่งเงินเชื่อในการประกอบกิจการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว (จำนวน 184 ฟาร์ม) จำแนกตามระยะเวลาที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม

ระยะเวลาที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3	51	27.70
3-6	83	45.10
7-10	40	21.70
มากกว่า 10	10	5.40
รวม	184	100.00

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม โคนมมาแล้ว 3-6 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมา คือ เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม โคนมมาแล้วน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70 เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม โคนมมาแล้ว 7-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็น

ร้อยละ 21.70 และเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มโคนมมาแล้วมากกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว (จำนวน 184 ฟาร์ม) จำแนกเหตุผลที่เข้าร่วมมาตรฐานฟาร์ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เหตุผลที่เข้าร่วมมาตรฐานฟาร์ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับค่าน้ำนมดิบเพิ่มจากศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ	154	83.70
2. โคนมมีสุขภาพดี ปลอดภัย	97	52.70
3. ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม มลภาวะจากฟาร์ม	74	40.20
4. การเลี้ยงเป็นระบบมากยิ่งขึ้น	88	47.80
5. ได้รับยา วัคซีน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากภาครัฐ	20	10.90
6. นำไปค้าประกันสินเชื่อได้	8	4.30
7. เพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกได้บริโภคนมที่ปลอดภัย	108	58.70
8. อื่นๆ	3	1.60

หมายเหตุ: เหตุผลอื่นๆ ได้แก่ เป็นข้อกำหนดของสหกรณ์โคนม

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าร่วมมาตรฐานฟาร์ม เพราะได้รับค่าน้ำนมดิบเพิ่มจากศูนย์รวมน้ำนมดิบ จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 83.70 รองลงมาคือ เพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกได้บริโภคนมที่ปลอดภัย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 เพื่อให้โคนมมีสุขภาพดี ปลอดภัย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70 เพื่อให้การเลี้ยงโคนมเป็นระบบมากยิ่งขึ้น จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม มลภาวะจากฟาร์ม จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 เพื่อให้ได้รับยา วัคซีน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากภาครัฐ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 เพื่อให้สามารถนำไปค้าประกันสินเชื่อได้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และเหตุผลอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว (จำนวน 184 ฟาร์ม) จำแนกตามเงินลงทุนในการปรับปรุง เพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์ม

เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	99	53.80
100,001-200,000	56	30.40
200,001-300,000	15	8.20
300,001-400,000	7	3.80
400,001-500,000	2	1.10
มากกว่า 500,000	5	2.70
รวม	184	100.00

จากตารางที่ 14.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน น้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมา คือ ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 100,001-200,000 บาท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 200,001-300,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 300,001-400,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 400,001-500,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 และ ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน มากกว่า 500,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.17 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม (จำนวน 166 ฟาร์ม) จำแนกตามเหตุผลที่ยังไม่ขอรับรองมาตรฐานฟาร์ม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

เหตุผลที่ยังไม่ขอรับรองมาตรฐานฟาร์ม	จำนวน	ร้อยละ
1.ขั้นตอนในการตรวจประเมินยุ่งยาก	53	31.90
2.กำลังจะเลิกกิจการ	3	1.80
3.ไม่เห็นว่ามีประโยชน์ในการทำมาตรฐาน	2	1.20
4.ใช้เงินลงทุนสูง	99	59.60
5.มีปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่การเลี้ยงที่ไม่เหมาะสม	60	36.10
6.ขาดแรงงาน	27	16.30
7.อื่นๆ (อยู่ในระหว่างดำเนินการเข้าสู่มาตรฐาน)	33	19.90

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ขอรับรองมาตรฐานฟาร์ม เพราะต้องใช้งบลงทุนสูงในการปรับปรุงฟาร์ม จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 59.60 รองลงมา คือ มีปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่การเลี้ยงที่ไม่เหมาะสม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 ขั้นตอนในการตรวจประเมินยุ่งยาก จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 อื่นๆ (อยู่ในระหว่างดำเนินการขอเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม) จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 ขาดแรงงานในฟาร์ม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 กำลังจะเลิกกิจการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 และ ไม่เห็นว่าการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วจะมีประโยชน์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม จำแนกตามเงินลงทุนที่ใช้ในการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์ม

เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000	89	53.60
100,001-200,000	57	34.30
200,001-300,000	16	9.60
300,001-400,000	1	0.60
400,001-500,000	1	0.60
มากกว่า 500,000	2	1.20
รวม	166	100.00

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าต้อง ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน น้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 53.60 รองลงมา คือ ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 100,001-200,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 200,001-300,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวนมากกว่า 500,000บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 300,001-400,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 และใช้เงินลงทุนเพื่อปรับปรุงให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 400,001-500,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมต่อมาตรฐานฟาร์ม

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มโคนมของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตารางที่ 4.19 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อ มาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง		
1.1 ท่าเลที่ตั้ง							
1.1.1 ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่า สัตว์ ตลาดค้าโค โรงงาน อุตสาหกรรม	209	113	19	4	5	4.48 เห็น ด้วย	1
1.2 ฟังและลักษณะของฟาร์ม							
1.2.1 ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	171	139	36	3	1	4.36 เห็น ด้วย	4
1.2.2 มีการวางผังฟาร์มที่เอื้อ ต่อการปฏิบัติอย่างถูก สุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มี พื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่ เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยก จากที่เลี้ยงโค	163	150	33	4	1	4.35 เห็น ด้วย	5

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อ มาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง		
1.3 โรงเรือน							
1.3.1 ฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอใน การเลี้ยงโคนม	151	160	33	4	2	4.30 เห็น ด้วย	7
1.3.2 โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการ บำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศ ถ่ายเทได้สะดวก	157	171	18	3	1	4.37 เห็น ด้วย	3
1.3.3 โรงเรือนมีแสงสว่าง เพียงพอในการปฏิบัติงาน	176	157	14	2	1	4.44 เห็น ด้วย	2
1.3.4 มีเครื่องมือและอุปกรณ์ เพียงพอในการเลี้ยงโค มี สถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็น สัดส่วน และเก็บอย่างถูก สุขลักษณะ	143	178	27	2	0	4.32 เห็น ด้วย	6
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.37 (เห็นด้วย)	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้าน องค์ประกอบฟาร์ม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุด คือ ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย

4.48 รองลงมาคือ โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.44 โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.44 ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.36 ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.35 มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.32 และสุดท้ายฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงโคนม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านอาหารสำหรับโค

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน อาหารสำหรับโค	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง		
2.1 อาหารที่เลี้ยงโคนมมี คุณภาพและมาตรฐานตาม กฎหมายว่าด้วยการควบคุม คุณภาพอาหารสัตว์ หากผสม อาหารเอง ต้องไม่ใช่สาร ต้องห้ามตามกฎหมาย	188	149	12	1	0	4.50 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	1
2.2 ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	186	147	15	2	0	4.48 เห็น ด้วย	2
2.3 มีการตรวจสอบอาหารชั้น โคนมในเบื้องต้น เช่น ถูงใส่ อาหารสภาพดี มี สี กลิ่น ปกติ	147	183	19	1	0	4.36 เห็น ด้วย	4
2.4 มีห้องเก็บอาหารโคนม ซึ่ง ห้องสามารถป้องกัน นก หนู	150	166	29	4	1	4.31 เห็น	5

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน อาหารสำหรับโค	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง		
แมลงสาบ และกันแดด กันฝน						ด้วย	
2.5 โคนมได้กินอาหารทั้ง อาหารหยาบและอาหารข้นอย่าง เพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ	162	164	24	0	0	4.39 เห็น ด้วย	3
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.41 เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้าน อาหารสำหรับโคนม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.41 ซึ่งในรายละเอียด พบว่า มากที่สุดคือ อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือ ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.48 โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.39 มีการตรวจสอบอาหารข้น โคนมในเบื้องต้น เช่น ถูใส่อาหารสภาพดี อาหารข้นมี สี กลิ่น ปกติ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.36 และมีห้องเก็บอาหาร โคนม ซึ่งห้องสามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และกันแดด กันฝน ได้ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน น้ำใช้ในฟาร์ม	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง		
3.1 แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็น อันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย	200	137	13	0	0	4.53 (เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง)	1
3.2 มีน้ำสะอาดและเพียงพอ สำหรับการกินของโคและมี การทำความสะอาดสม่ำเสมอ	197	136	16	0	0	4.51 (เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง)	2
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.52 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้าน แหล่งน้ำใช้ในฟาร์ม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.52 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุดคือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.53 และ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการจัดการฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน การจัดการฟาร์ม	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง		
4.1 กลุ่มผู้จัดการฟาร์ม							
4.1.1 ฟาร์มมีคู่มือการจัดการ ฟาร์ม ที่ แสดง ให้ เห็น รายละเอียดการปฏิบัติงานที่ สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การ เลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการ สุขภาพโคนม การรีดนมและ การเก็บรักษาน้ำนมดิบ	119	164	60	5	2	4.12 เห็น ด้วย	7
4.2 บุคลากร							
4.2.1 มีบุคลากรที่เพียงพอกับ จำนวนโคนมที่เลี้ยง	154	163	31	2	0	4.34 เห็น ด้วย	4
4.2.2 บุคลากรที่เลี้ยงโค มี ความรู้ และได้รับการฝึกอบรม ในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถ จัดการฟาร์มได้	145	180	23	2	0	4.34 เห็น ด้วย	5
4.2.3 มีสัตวแพทย์ควบคุม ฟาร์มมาดูแลการจัดการฟาร์ม และด้านสุขภาพโคนม	151	152	36	9	2	4.26 เห็น ด้วย	6

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน การจัดการฟาร์ม	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง		
4.2.4 บุคลากรควรมี คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสอบสุขภาพ ประจำปีทุกปี	165	148	34	2	1	4.35 เห็น ด้วย	3
4.3 การทำความสะอาดและการบำรุงรักษา							
4.3.1 โรงเรือนและอุปกรณ์ ต้องทำความสะอาด และ บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี และถูกสุขลักษณะ	187	152	11	0	0	4.50 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	2
4.3.2 โรงรีดนม และอุปกรณ์มี การทำความสะอาดอย่าง สม่ำเสมอ	216	125	9	0	0	4.59 เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	1
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.36 เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้าน การจัดการฟาร์ม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.36 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุดคือ โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.59 โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.50 บุคลากรควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกปี อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.35 มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวน โคนมที่เลี้ยง อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.34 บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้ อยู่ในระดับ

เห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.34 ทางฟาร์มมีสัตว์แพทย์ควบคุมฟาร์มมาดูแลการจัดการฟาร์มและด้านสุขภาพโคนม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.26 และ ฟาร์มมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงให้เห็นรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การเลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพโคนม การรีดนมและการเก็บรักษาน้ำนมดิบ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสุขภาพสัตว์

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน สุขภาพสัตว์	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปลผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย ยิ่ง		
5.1 การป้องกันและควบคุมโรค							
5.1.1 ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมี ประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการ ป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคน และยานพาหนะ	161	164	25	0	0	4.39 เห็นด้วย	3
5.1.2 โคนมภายในฟาร์มสามารถ ระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามา ใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจ สุขภาพก่อนเข้าฝูง	168	151	25	5	1	4.37 เห็นด้วย	4
5.1.3 มีการตรวจติดตามสุขภาพ โคนมประจำวัน	129	180	35	4	1	4.23 เห็นด้วย	5
5.1.4 หากเกิดโรคระบาดสัตว์ หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ท่านได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย โรคระบาดสัตว์โดยการแจ้ง เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	206	133	11	0	0	4.56 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	1

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน สุขภาพสัตว์	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปลผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย		
5.2 การบำบัดโรคโคนม							
5.2.1 ได้ทำตามคำแนะนำของ สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม	189	140	15	5	1	4.46 เห็นด้วย	2
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.40 เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้าน สุขภาพสัตว์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.40 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุด คือ หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.56 ได้ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.46 ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์มจากคนและยานพาหนะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.39 คนภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้าใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนรวมฝูง อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 และ มีการตรวจติดตามสุขภาพโคนมประจำวัน อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสวัสดิภาพสัตว์

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน สวัสดิภาพสัตว์	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง		
6.1 โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน	172	165	13	0	0	4.45 เห็น ด้วย	1
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.45 เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้านสวัสดิภาพสัตว์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.45 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบายและหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ ให้ปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการทรมาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.45

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.25 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสิ่งแวดล้อม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน สิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง		
7.1 มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม	168	167	15	0	0	4.44 เห็น ด้วย	1
7.2 ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ	143	175	29	1	2	4.30 เห็น ด้วย	2
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.37 เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุดคือ ทางฟาร์มมีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.44 และ ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำลงแหล่งน้ำสาธารณะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน การผลิตน้ำนมดิบ	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง		
8.1 ผู้รีด							
8.1.1 ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่ เป็นโรคติดต่อ	233	109	8	0	0	4.64 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	3
8.1.2 ผู้รีดนมมีการปฏิบัติ ตามหลักสุขลักษณะส่วน บุคคลที่ดี	208	130	12	0	0	4.56 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	6
8.2 การเตรียมแม่โคก่อนการรีดนม							
8.2.1 ฟาร์มมีการเตรียมแม่ โคก่อนทำการรีดนม โดย อาบน้ำแม่โคทุกครั้งก่อนรีด นม และมีการตรวจความ ผิดปกติของน้ำนมก่อนการ รีดลงถัง	209	129	12	0	0	4.56 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	7

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน การผลิตน้ำนมดิบ	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนนเฉลี่ย (แปลผล)	ลำดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
8.2.2 หากใช้ยาในการรักษา แม่โค ท่านจะหยุดการส่งนม จากแม่โคตัวนั้น และหลัง พ้นระยะหยุดยาต้องส่ง น้ำนมตรวจยืนยันยา ปฏิชีวนะตกค้าง	238	105	7	0	0	4.66 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	1
8.3 การรีดนม							
8.3.1 ฟาร์มรีดนมถูกต้อง ตามหลักวิธี และหลังรีดนม เสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วย น้ำยาทุกครั้ง	205	133	11	1	0	4.55 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	8
8.3.2 อุปกรณ์และภาชนะ รองรับน้ำนมดิบ สะอาด ไม่ มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำ ความสะอาดก่อนและหลังใช้ งาน	222	120	8	0	0	4.61 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	4
8.4 การขนส่งน้ำนมดิบ							
8.4.1 น้ำนมดิบที่รีดได้ ต้อง รีบขนส่งไปยังศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูป โดยเร็วที่สุด	235	107	8	0	0	4.65 เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	2

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน การผลิตน้ำนมดิบ	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนนเฉลี่ย (แปลผล)	ลำดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
8.4.2 หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ได้ทำความสะอาดถังนมโดยเร็ว	216	125	8	1	0	4.59 เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
8.5 คุณภาพน้ำนมดิบ							
8.5.1 น้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	187	149	12	1	1	4.49 เห็นด้วย	9
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.59 เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง. 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้านการผลิตน้ำนมดิบ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.59 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุด คือ หากไชยาในการรักษาแม่โค จะต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และให้ส่งน้ำนมตรวจยืนยันยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.66 รองลงมา คือ น้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรีบขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.65 ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.64 อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.61 หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ต้องทำความสะอาดถังนมโดยเร็ว อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.59 ผู้รีดนมมีปฏิบัติตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.56 ฟาร์มมีการเตรียมแม่โคก่อนทำการรีดนม โดยอาบน้ำแม่โคทุก

ครั้งก่อนรีดนม และมีการตรวจความผิดปกติของน้ำนมก่อนรีดลงถัง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.56 ฟาร์มมีการรีดนมถูกต้องตามหลักวิธี และหลังรีดนมเสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วยน้ำยาทุกครั้ง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.55 และน้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการบันทึกข้อมูล

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน การบันทึกข้อมูล	ระดับความคิดเห็น (ชุด)					คะแนน เฉลี่ย (แปล ผล)	ลำดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย ยิ่ง		
9.1 มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ฟท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	191	135	19	1	4	4.45 เห็น ด้วย	1
9.2 มีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	107	147	80	11	5	3.97 เห็น ด้วย	4
9.3 มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึก สม่ำเสมอ	98	153	79	17	3	3.93 เห็น ด้วย	5
9.4 มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของ ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	130	144	59	15	2	4.10 เห็น ด้วย	3
9.5 มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และ มีการบันทึกสม่ำเสมอ	136	154	50	7	3	4.18 เห็น ด้วย	2
คะแนนเฉลี่ยรวม						4.13 เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มด้านการบันทึกข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.13 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า มากที่สุด คือ มีทะเบียนประวัติประจำตัวโค .ศพ)1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.45 มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.18 มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์มท่าน และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ย 4.10 มีบันทึก บุคคล เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ย 3.97 และ มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม	ค่าเฉลี่ยรวม	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านองค์ประกอบฟาร์ม	4.37	เห็นด้วย	6
2. ด้านอาหารสำหรับโค	4.41	เห็นด้วย	4
3. ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม	4.52	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2
4. ด้านการจัดการฟาร์ม	4.36	เห็นด้วย	8
5. ด้านสุขภาพสัตว์	4.40	เห็นด้วย	5
6. ด้านสวัสดิภาพสัตว์	4.45	เห็นด้วย	3
7. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.37	เห็นด้วย	6
8. ด้านการผลิตน้ำนมดิบ	4.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
9. ด้านการบันทึกข้อมูล	4.13	เห็นด้วย	9
คะแนนเฉลี่ยโดยรวม	4.40	เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.40 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม มากที่สุด คือ ด้านการผลิตน้ำนมดิบ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.59 รองลงมาคือ ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.52 ด้านสวัสดิภาพสัตว์ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.45 ด้านอาหารสำหรับโค อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.41 ด้านสุขภาพสัตว์ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.40 ด้านองค์ประกอบฟาร์ม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 ด้านการจัดการฟาร์ม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.36 และด้านการบันทึกข้อมูล อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม จำแนกตามปัจจัยย่อยในทุกด้าน (เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยรวม มากไปน้อย)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม	ค่าเฉลี่ยรวม	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
หากใช้ยาในการรักษาแม่โค จะต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และหลังพ้นระยะหยุดยาต้องส่งน้ำนมตรวจยืนยันยาปฏิชีวนะตกค้าง	4.66	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
น้ำนมดิบที่รีดได้ มีการขนส่งโดยเร็วที่สุดไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูป	4.65	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2
ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ	4.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	3
อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบ สะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน	4.61	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
โรงเรือน และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ	4.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ท่านทำความสะอาดถังนมโดยเร็ว	4.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	6
ฟาร์มมีการเตรียมแม่โคก่อนทำการรีดนม โดยอาบน้ำแม่โคทุกครั้งก่อนรีดนม และมีการตรวจความผิดปกติของน้ำนมก่อนการรีดลงถัง	4.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	7

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม	ค่าเฉลี่ยรวม	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	4.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	8
ฟาร์มรีดนมถูกต้องตามหลักวิธี และหลังรีดนมเสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วยน้ำยาทุกครั้ง	4.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	9
แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย	4.53	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	10
มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	4.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	11
โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ	4.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	12
อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช้สารต้องห้ามตามกฎหมาย	4.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	13
น้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	4.49	เห็นด้วย	14
ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	4.48	เห็นด้วย	15
ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพเคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม	4.48	เห็นด้วย	16
ได้ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม	4.46	เห็นด้วย	17
โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วยหรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน	4.45	เห็นด้วย	18
มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ศท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.45	เห็นด้วย	19
โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.44	เห็นด้วย	20
มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูล โค โดยวิธีการที่	4.44	เห็นด้วย	21

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม	ค่าเฉลี่ยรวม	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม			
โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ	4.39	เห็นด้วย	22
ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ	4.39	เห็นด้วย	23
โรงเรียนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.37	เห็นด้วย	24
โคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนเข้าฝูง	4.37	เห็นด้วย	25
ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.36	เห็นด้วย	26
มีการตรวจสอบอาหารข้นโคนมในเบื้องต้น เช่น ถูใส่อาหารสภาพดี อาหารข้นมี สี กลิ่น ปกติ	4.36	เห็นด้วย	27
บุคลากรควรมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกปี	4.35	เห็นด้วย	28
ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค	4.35	เห็นด้วย	29
มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวนโคนมที่เลี้ยง	4.34	เห็นด้วย	30
บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้	4.34	เห็นด้วย	31
มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ	4.32	เห็นด้วย	32

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม	ค่าเฉลี่ยรวม	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ	4.30	เห็นด้วย	34
ฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงโคนม	4.30	เห็นด้วย	35
มีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มมาดูแลและการจัดการฟาร์มและด้านสุขภาพโคนม	4.26	เห็นด้วย	36
มีการตรวจติดตามสุขภาพโคนมประจำวัน	4.23	เห็นด้วย	37
มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.18	เห็นด้วย	38
ฟาร์มมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงให้เห็นรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การเลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพโคนม การรีดนมและการเก็บรักษาน้ำนมดิบ	4.12	เห็นด้วย	39
มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.10	เห็นด้วย	40
มีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	3.97	เห็นด้วย	41
มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	3.93	เห็นด้วย	42
คะแนนเฉลี่ยโดยรวม	4.40	เห็นด้วย	

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 3.50-4.49 เห็นด้วย, 2.50-3.49 ไม่แน่ใจ, 1.50-2.49 ไม่เห็นด้วย, 1.00-1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.40 ซึ่งในรายละเอียดพบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มในปัจจุบันน้อยมากที่สุด คือ หากใช้ยาในการรักษาแม่โค จะต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และเมื่อพ้นระยะหยุดยาจะต้องส่งน้ำนมตรวจยืนยันยับยาปฏิชีวนะตกค้าง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.66 รองลงมา คือ น้ำนมดิบที่รีด มีการขนส่งอย่างรวดเร็ว ไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.65 ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.64 อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบสะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.61 โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.59 หลังการส่งน้ำนมดิบแล้ว ทำความสะอาดถังนมโดยเร็ว อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.59 ฟาร์มมีการเตรียมแม่โคก่อนทำการรีดนม โดยอาบน้ำแม่โคทุกครั้งก่อนรีดนม และมีการตรวจความผิดปกติของน้ำนมก่อนการรีดลงถัง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.56 หากเกิด โรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิด โรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.56 ฟาร์มรีดนมถูกต้องตามหลักวิธี และหลังรีดนมเสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วยน้ำยาทุกครั้ง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.55 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.53 มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.51 โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่คะแนนเฉลี่ย 4.50 อาหารที่เลี้ยง โคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.50 น้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.49 ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.48 ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.48 ได้ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.46 โคนมในฟาร์มทำนออยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.45 มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (พท.1) และมีการบันทึก

สม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.45 โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.44 มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.44 โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.39 ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.39 โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 โคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนเข้าฝูงอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.37 ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.36 มีการตรวจสอบอาหารข้นโคนมในเบื้องต้น เช่น ฤงใส่อาหารสภาพดี อาหารข้นมี สี กลิ่น ปกติ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.36 บุคลากรควรมีสุนัขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกปี อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.35 ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.35 มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวน โคนมที่เลี้ยง อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.34 บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.34 มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.32 มีห้องเก็บอาหาร โคนม ซึ่งห้องสามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และก้นแคด ก้นฝนได้ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.31 ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.30 ฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยง โคนม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.30 มีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มมาดูแลและการจัดการฟาร์มและด้านสุขภาพโคนม อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.26 มีการตรวจติดตามสุขภาพโคนมประจำวัน อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.23 มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.18 ฟาร์มมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงให้เห็นรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การเลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพโคนม การรีดนมและการเก็บรักษาน้ำนมดิบ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.12 มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 4.10 มีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย

ที่คะแนนเฉลี่ย 3.97 และมีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ อยู่ใน
ระดับเห็นด้วย ที่คะแนนเฉลี่ย 3.93 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม

การศึกษาความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ในส่วนปัจจัยทางด้านสถานะของฟาร์ม เพศ ประวัติในการเลี้ยงโคนม และใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ส่วนปัจจัยทางด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการประกอบกิจการ โคนม ขนาดของฟาร์ม ปริมาณน้ำนมดิบที่ได้ จำนวนคนที่ทำงานในฟาร์มทั้งหมด รายได้จากการประกอบกิจการ โคนม รายจ่ายจากการประกอบกิจการ โคนม

1. ปัจจัยทางด้านสถานะของฟาร์ม

การศึกษาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมต่อมาตรฐานฟาร์มจำแนกตามสถานะของฟาร์ม มีการตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานทางการวิจัย

สถานะของฟาร์มที่แตกต่างกันของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มที่แตกต่างกัน

สมมติฐานทางสถิติ

$H_0: X_1 = X_2$ (ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มไม่แตกต่างกัน)

$H_0: X_1 \neq X_2$ (ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแตกต่างกัน)

โดยที่ X_1 คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว X_2 คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
1.1.1 ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม	4.59 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)	4.36 (เห็นด้วย)	2.821	0.005*
1.2.1 ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.48 (เห็นด้วย)	4.23 (เห็นด้วย)	3.264	0.001*
1.2.2 ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค	4.53 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)	4.14 (เห็นด้วย)	5.364	0.000*
1.3.1 ฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงโคนม	4.42 (เห็นด้วย)	4.16 (เห็นด้วย)	3.310	0.001*
1.3.2 โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.49 (เห็นด้วย)	4.24 (เห็นด้วย)	3.625	0.000*
1.3.3 โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.56 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)	4.31 (เห็นด้วย)	3.725	0.000*
1.3.4 มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ	4.48 (เห็นด้วย)	4.14 (เห็นด้วย)	5.053	0.000*
รวม	4.51 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)	4.23 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.30 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.51 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.59 รองลงมาคือ โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.56 และ ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค มีค่าเฉลี่ย 4.53 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.23 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมาคือ โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.31 และ โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านองค์ประกอบฟาร์ม คือ ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค ฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงโคนม โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านอาหารสำหรับโค จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านอาหารสำหรับโค	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้า สู่มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
2.1 อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย	4.58 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.41 (เห็นด้วย)	2.672	0.008*
2.2 ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	4.58 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.37 (เห็นด้วย)	3.200	0.002*
2.3 มีการตรวจสอบอาหารชั้น โคนมในเบื้องต้น เช่น งดใส่อาหารสภาพดี อาหารชั้นมีสี กลิ่น ปกติ	4.45 (เห็นด้วย)	4.27 (เห็นด้วย)	2.852	0.005*
2.4 มีห้องเก็บอาหารโคนม ซึ่งห้องสามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และกันแดด กันฝนได้	4.51 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.10 (เห็นด้วย)	5.812	0.000*
2.5 โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารชั้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุและสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ	4.49 (เห็นด้วย)	4.28 (เห็นด้วย)	3.227	0.001*
รวม	4.52 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.29 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.31 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านอาหารสำหรับโคค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.52 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช้สารต้องห้ามตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.58 ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.58 เช่นกัน และมีห้องเก็บอาหาร โคนม ซึ่งห้องสามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และก้นแตก กันฝนได้ มีค่าเฉลี่ย 4.51 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านอาหารสำหรับโค ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.29 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช้สารต้องห้ามตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาคือ ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.37 และ โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 4.28 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านอาหารสำหรับโค คือ อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช้สารต้องห้ามตามกฎหมาย ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบอาหารข้น โคนมในเบื้องต้น เช่น ดูใส่อาหารสภาพดี อาหารข้นมี สี กลิ่น ปกติ มีห้องเก็บอาหาร โคนม ซึ่งห้องสามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และก้นแตก กันฝนได้ โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
3.1 แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย	4.61 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.45 (เห็นด้วย)	2.762	0.006*
3.2 มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	4.62 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.41 (เห็นด้วย)	3.326	0.001*
รวม	4.62 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.43 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.32 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.62 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.62 และ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย มีค่าเฉลี่ย 4.61 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.43 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย มีค่าเฉลี่ย 4.45 และ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.41 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านน้ำใช้ในฟาร์ม คือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการจัดการฟาร์ม จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการจัดการฟาร์ม	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
4.1.1 ฟาร์มมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงให้เห็นรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การเลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพโคนม การรีดนม และการเก็บรักษาน้ำนม	4.25 (เห็นด้วย)	3.98 (เห็นด้วย)	3.259	0.001*
4.2.1 มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวนโคนมที่เลี้ยง	4.44 (เห็นด้วย)	4.23 (เห็นด้วย)	3.020	0.003*
4.2.2 บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้	4.43 (เห็นด้วย)	4.23 (เห็นด้วย)	3.116	0.002*
4.2.3 มีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มมาดูแลการจัดการฟาร์มและด้านสุขภาพโคนม	4.41 (เห็นด้วย)	4.10 (เห็นด้วย)	3.753	0.000*
4.2.4 บุคลากรควรมีสุดลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี	4.48 (เห็นด้วย)	4.22 (เห็นด้วย)	3.534	0.000*
4.3.1 โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ใน สภาพดีและถูกสุขลักษณะ	4.63 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.36 (เห็นด้วย)	4.572	0.000*

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการจัดการฟาร์ม	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t - value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
4.3.2 โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาด อย่างสม่ำเสมอ	4.71 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.46 (เห็นด้วย)	4.445	0.000*
รวม	4.48 (เห็นด้วย)	4.23 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.33 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการจัดการฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.48 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.71 รองลงมา คือ โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย 4.63 และ บุคลากรควรมีสุนัขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี มีค่าเฉลี่ย 4.48 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการจัดการฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.23 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.46 รองลงมาคือ โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย 4.36 มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวนโคนมที่เลี้ยง มีค่าเฉลี่ย 4.23 และ บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้ มีค่าเฉลี่ย 4.23 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการจัดการฟาร์ม คือ ฟาร์มของท่านมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงให้เห็นรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การเลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพโคนม การรีดนมและการเก็บรักษาน้ำนมดิบ มีบุคลากรที่เพียงพอ

กับจำนวน โคนมที่เลี้ยง บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้ มีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มมาดูแลการจัดการฟาร์มและด้านสุขภาพ โคนม บุคลากรควรมีสุดลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี โรงเรือนและอุปกรณ์ ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสุขภาพสัตว์	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
5.1.1 ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ	4.49 (เห็นด้วย)	4.27 (เห็นด้วย)	3.394	0.001*
5.1.2 โคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสุขภาพก่อนเข้าฝูง	4.45 (เห็นด้วย)	4.29 (เห็นด้วย)	2.082	0.038*
5.1.3 มีการตรวจติดตามสุขภาพโคนมประจำวัน	4.34 (เห็นด้วย)	4.13 (เห็นด้วย)	2.922	0.004*
5.1.4 หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	4.63 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.48 (เห็นด้วย)	2.585	0.010*
5.2.1 ได้ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม	4.56 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.35 (เห็นด้วย)	2.894	0.004*
รวม	4.49 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.34 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.49 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หากเกิดโรกระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรกระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรกระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย 4.63 รองลงมาคือ ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย 4.56 และ ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ย 4.49 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.30 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หากเกิดโรกระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรกระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรกระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมาคือ ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย 4.35 และ โคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนเข้าฝูง มีค่าเฉลี่ย 4.29 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านสุขภาพสัตว์ คือ ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ โคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนเข้าฝูง มีการตรวจติดตามสุขภาพ โคนมประจำวัน หากเกิดโรกระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรกระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรกระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ได้ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสวัสดิภาพสัตว์ จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสวัสดิภาพสัตว์	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		T – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
6.1 โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับ บาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่าง เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน	4.53 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.37 (เห็นด้วย)	2.713	0.007*
รวม	4.53 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.37 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.35 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสวัสดิภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.53 คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน มีค่าเฉลี่ย 4.53

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสวัสดิภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.37 คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน มีค่าเฉลี่ย 4.37

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านสวัสดิภาพสัตว์ คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสิ่งแวดล้อม	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
7.1 มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดย วิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรค และกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือ สิ่งแวดล้อม	4.53 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.34 (เห็นด้วย)	3.112	0.002*
7.2 ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่ง น้ำสาธารณะ	4.44 (เห็นด้วย)	4.15 (เห็นด้วย)	4.059	0.000*
รวม	4.49 (เห็นด้วย)	4.25 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.36 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย 4.49 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.49 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ คือ มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.53 และฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 4.44 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.25 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ คือ มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.34 และฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 4.15 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านสิ่งแวดล้อม คือ มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
8.1.1 ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ	4.72 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.55 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.992	0.003*
8.1.2 ผู้รีดนมมีการปฏิบัติตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี	4.64 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.48 (เห็นด้วย)	2.657	0.008*
8.2.1 ฟาร์มมีการเตรียมแม่โคก่อนทำการรีดนม โดยอาบน้ำแม่โคทุกครั้งก่อนรีดนม และมีการตรวจความผิดปกติของน้ำนมก่อนการรีดลงถัง	4.61 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.51 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.602	0.110
8.2.2 หากใช้ยาในการรักษาแม่โค จะหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา	4.72 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.181	0.030*
8.3.1 ฟาร์มรีดนมถูกต้องตามหลักวิธี และหลังรีดนมเสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วยน้ำยาทุกครั้ง	4.61 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.48 (เห็นด้วย)	2.054	0.041*

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		t - value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
8.3.2 อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบ สะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อน และหลังใช้งาน	4.66 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.55 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.898	0.059
8.4.1 น้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรีบขนส่งไปยังศูนย์ รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด	4.72 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.57 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.580	0.010*
8.4.2 หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ท่านทำความ สะอาดถังนมโดยเร็ว	4.67 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.836	0.005*
8.5.1 น้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด	4.59 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.37 (เห็นด้วย)	3.321	0.001*
รวม	4.65 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.51 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.37 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.65 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ น้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรีบขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ และ หากท่านใช้ยาในการรักษาแม่โค จะต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันขยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา ค่าเฉลี่ย 4.72

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีคะแนนเฉลี่ย

รวม 4.51 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หากใช้ยาในการรักษาแม่โค จะต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันยับยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา มีค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมา คือ น้ำนมดิบที่รีดได้ โดยรับขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.57 ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อและ อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบสะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.55 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการผลิตน้ำนมดิบ คือ ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ ผู้รีดนมมีการปฏิบัติตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี หากใช้ยาในการรักษาแม่โค จะต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันยับยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา ฟาร์มของผู้รีดนมถูกต้องตามหลักวิธี และหลังรีดนมเสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วยน้ำยาทุกครั้ง น้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรับขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ต้องทำความสะอาดถังนมโดยเร็ว น้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล จำแนกตามสถานะของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการบันทึกข้อมูล	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		T – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
9.1 มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ศพ.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.62 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.27 (เห็นด้วย)	4.694	0.000*
9.2 มีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.16 (เห็นด้วย)	3.76 (เห็นด้วย)	4.354	0.000*
9.3 มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.11 (เห็นด้วย)	3.73 (เห็นด้วย)	4.184	0.000*
9.4 มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมี	4.27	3.91	3.975	0.000*

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการบันทึกข้อมูล	สถานะมาตรฐานฟาร์ม		T – value	Sig.
	เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์มแล้ว	ยังไม่ได้เข้าสู่ มาตรฐาน ฟาร์ม		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
การบันทึกสม่ำเสมอ	(เห็นด้วย)	(เห็นด้วย)		
9.5 มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตว์ แพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.26 (เห็นด้วย)	4.10 (เห็นด้วย)	1.838	0.067
รวม	4.28 (เห็นด้วย)	3.95 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.38 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.28 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ผท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.62 รองลงมาคือ มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.27 และมีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตว์แพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.26 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับฟาร์มที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.95 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ผท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.27 รองลงมาคือ มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตว์แพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.10 และมีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.91 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งฟาร์มที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้วและยังไม่ได้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการบันทึกข้อมูล คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ผท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ

2. ปัจจัยทางด้านขนาดของฟาร์ม

การศึกษาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมต่อมาตรฐานฟาร์มจำแนกตามขนาดของฟาร์ม มีการตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานทางการวิจัย

ขนาดของฟาร์มที่แตกต่างกันของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มที่แตกต่างกัน

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : $X_1 = X_2 = X_3$ (ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดของฟาร์มต่างๆ ไม่แตกต่างกัน)

H_a : $X_1 \neq X_2 \neq X_3$ (ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีขนาดของฟาร์มต่างๆ แตกต่างกัน)

โดยที่ X_1 คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว)

X_2 คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)

X_3 คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
1.1.1 ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม	4.37 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.031	0.358
1.2.1 ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.26 (เห็นด้วย)	4.39 (เห็นด้วย)	4.20 (เห็นด้วย)	1.218	0.297
1.2.2 ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัยแยกจากที่เลี้ยงโค	4.11 (เห็นด้วย)	4.42 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	6.244	0.002*
1.3.1 ฟาร์มมีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงโคนม	4.13 (เห็นด้วย)	4.34 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	2.522	0.082
1.3.2 โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.13 (เห็นด้วย)	4.44 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	6.868	0.001*
1.3.3 โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.26 (เห็นด้วย)	4.49 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.023	0.019*
1.3.4 มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ	4.17 (เห็นด้วย)	4.35 (เห็นด้วย)	4.70 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.180	0.016*

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
รวม	4.20 (เห็นด้วย)	4.42 (เห็นด้วย)	4.44 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.39 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.37 รองลงมาคือ ฟาร์มอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และโรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.26 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฟาร์มตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 รองลงมาคือ โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.49 และ โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.70 รองลงมาคือ ฟาร์มของท่านตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาดค้าโค โรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.60 และ โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก และโรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับ ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านองค์ประกอบฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ฟาร์มมีการวางผังฟาร์มที่เอื้อต่อการปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เป็นสัดส่วน เช่น มีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค มีพื้นที่เก็บอาหาร มีพื้นที่พักอาศัย แยกจากที่เลี้ยงโค เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.002) โรงเรือนมีความแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ ง่ายต่อการบำรุงรักษา และทำความสะอาด มีระบบระบายน้ำที่ดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.001) โรงเรือนมีแสงสว่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.020) มีเครื่องมือและอุปกรณ์เพียงพอในการเลี้ยงโค มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน และเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.047)

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านอาหารสำหรับโค จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านอาหารสำหรับโค	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
2.1 อาหารที่เลี้ยงโคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย	4.42 (เห็นด้วย)	4.52 (เห็นด้วย)	4.40 (เห็นด้วย)	1.051	0.351

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านอาหารสำหรับโค	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
2.2 ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการ ทำความสะอาดสม่ำเสมอ	4.41 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.30 (เห็นด้วย)	1.169	0.312
2.3 มีการตรวจสอบอาหารชั้นโคนม ในเบื้องต้น เช่น ถูใส่อาหารสภาพดี อาหารชั้นมี สี กลิ่น ปกติ	4.26 (เห็นด้วย)	4.39 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	1.387	0.251
2.4 มีห้องเก็บอาหาร โคนม ซึ่งห้อง สามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และกันแดด กันฝนได้	4.21 (เห็นด้วย)	4.34 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.342	0.263
2.5 โคนมได้กินอาหารทั้งอาหาร หยาบและอาหารชั้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ	4.30 (เห็นด้วย)	4.41 (เห็นด้วย)	4.70 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.177	0.115
รวม	4.32 (เห็นด้วย)	4.43 (เห็นด้วย)	4.44 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.40 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.32 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาหารที่เลี้ยง โคนมมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.42 รองลงมาคือ ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.41 และ โคนมได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารชั้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.30 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.43 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาหารที่เลี้ยง ไก่เนื้อคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.52 รองลงมาคือ ภาชนะบรรจุอาหารสะอาด มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 และ ไก่เนื้อได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.41 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ไก่เนื้อได้กินอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับช่วงอายุ และสายพันธุ์ ตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.70 รองลงมาคือ มีห้องเก็บอาหาร ไก่เนื้อ ซึ่งห้องสามารถป้องกัน นก หนู แมลงสาบ และก้นแคด ก้นฝน ได้ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 และอาหารที่เลี้ยง ไก่เนื้อคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากผสมอาหารเอง ต้องไม่ใช่สารต้องห้ามตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านอาหารสำหรับไก่ โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์ม ไก่เนื้อในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มไก่เนื้อ ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
3.1 แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย	4.42 (เห็นด้วย)	4.57 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.40 (เห็นด้วย)	2.379	0.094

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
3.2 มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	4.38 (เห็นด้วย)	4.56 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.33 (เห็นด้วย)	3.390	0.035*
รวม	4.40 (เห็นด้วย)	4.57 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.37 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.41 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.42 รองลงมาคือ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.38 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยรวม 4.57 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.57 รองลงมาคือ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.56 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.37 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม ไม่ปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น สารเคมี น้ำเสีย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 รองลงมาคือ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.33 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านน้ำใช้ในฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ มีน้ำสะอาดและเพียงพอสำหรับการกินของโคและมีการทำ

ความสะอาดสม่ำเสมอ เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า ไม่มีระดับความคิดเห็นของกลุ่มใดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการจัดการฟาร์ม จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการจัดการในฟาร์ม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
4.1.1 ฟาร์มมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงให้เห็นรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ การเลี้ยงอาหารและน้ำสำหรับโค การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพโคนม การรีดนมและการเก็บรักษาน้ำนมดิบ	4.08 (เห็นด้วย)	4.13 (เห็นด้วย)	4.20 (เห็นด้วย)	0.189	0.827
4.2.1 มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวนโคนมที่เลี้ยง	4.21 (เห็นด้วย)	4.38 (เห็นด้วย)	4.20 (เห็นด้วย)	2.245	0.107
4.2.2 บุคลากรที่เลี้ยงโค มีความรู้และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเพื่อให้สามารถจัดการฟาร์มได้	4.24 (เห็นด้วย)	4.37 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	1.310	0.271
4.2.3 มีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มมาดูแลและการจัดการฟาร์มและด้านสุขภาพโคนม	4.17 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	3.90 (เห็นด้วย)	1.859	0.157
4.2.4 บุคลากรควรมีสุดลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี	4.25 (เห็นด้วย)	4.38 (เห็นด้วย)	4.40 (เห็นด้วย)	1.074	0.343

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการจัดการในฟาร์ม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
4.3.1 โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำ ความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ใน สภาพดีและถูกสุขลักษณะ	4.34 (เห็นด้วย)	4.55 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.116	0.017*
4.3.2 โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำ ความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ	4.42 (เห็นด้วย)	4.64 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.929	0.008*
รวม	4.24 (เห็นด้วย)	4.39 (เห็นด้วย)	4.31 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.42 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.24 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.42 รองลงมาคือ โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.34 และบุคลากรควรมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี มีค่าเฉลี่ยรวม 4.25 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.39 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.64 รองลงมาคือ โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.55 และมีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวน โคนมที่เลี้ยง และบุคลากรควรมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี มีค่าเฉลี่ยรวม 4.38 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.31 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูก

สุขลักษณะ และโรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.60 รองลงมาคือ บุคลากรควรมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกปี มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการจัดการฟาร์ม โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องทำความสะอาด และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.020) และโรงรีดนม และอุปกรณ์มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.008)

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสุขภาพสัตว์	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
5.1.1 ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์มจากคนและยานพาหนะ	4.29 (เห็นด้วย)	4.41 (เห็นด้วย)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.717	0.181
5.1.2 โคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนเข้าฝูง	4.28 (เห็นด้วย)	4.40 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	0.982	0.376
5.1.3 มีการตรวจติดตามสุขภาพโคนมประจำวัน	4.14 (เห็นด้วย)	4.26 (เห็นด้วย)	4.40 (เห็นด้วย)	1.096	0.335

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสุขภาพสัตว์	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
5.1.4 หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัย ว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการ แจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	4.42 (เห็นด้วย)	4.59 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.70 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	3.118	0.046*
5.2.1 ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ ควบคุมฟาร์ม	4.28 (เห็นด้วย)	4.52 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.30 (เห็นด้วย)	4.178	0.016*
รวม	4.28 (เห็นด้วย)	4.44 (เห็นด้วย)	4.46 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.43 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.28 อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.42 รองลงมาคือ ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.29 และโคนมภายในฟาร์มสามารถระบุที่มาได้ และหากซื้อเข้ามาใหม่ ต้องมีการกักโรคและตรวจสอบสุขภาพก่อนเข้าฟาร์ม และทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.28 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 รองลงมาคือ ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.52 และฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและ

ควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.41 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสุขภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.46 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.70 รองลงมาคือ ฟาร์มมีการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีมาตรการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม จากคนและยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.60 และมีการตรวจติดตามสุขภาพโคนมประจำวัน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม สุขภาพสัตว์ โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ หากเกิดโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดสัตว์ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์โดยการแจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า ไม่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และได้ทำตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.021

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสวัสดิภาพสัตว์ จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสวัสดิภาพสัตว์	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
6.1 โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับ บาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่าง เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน	4.32 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.40 (เห็นด้วย)	3.055	0.048*
รวม	4.32 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.40 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.44 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสวัสดิภาพสัตว์ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.32 คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสวัสดิภาพสัตว์ โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ โคนมในฟาร์มอยู่ที่สบาย และหากได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความทรมาน เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า ไม่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านสิ่งแวดล้อม	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
7.1 มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่ง ของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่ อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม	4.34 (เห็นด้วย)	4.46 (เห็นด้วย)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.341	0.263
7.2 ฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อย ลงแหล่งน้ำสาธารณะ	4.18 (เห็นด้วย)	4.34 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	1.491	0.226
รวม	4.26 (เห็นด้วย)	4.40 (เห็นด้วย)	4.40 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.45 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.26 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.34 และฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.18 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็นแหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.46 และฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.34 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ มีการกำจัดขยะ ของเสีย เช่น มูลโค โดยวิธีการที่เหมาะสม ไม่ให้เป็น

แหล่งของเชื้อโรคและกลิ่น จนกระทบต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.46 และฟาร์มมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.34 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม สิ่งแวดล้อม โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
8.1.1 ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ	4.53 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.68 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.999	0.051
8.1.2 ผู้รีดนมมีการปฏิบัติตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี	4.45 (เห็นด้วย)	4.59 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.099	0.124
8.2.1 ฟาร์มมีการเตรียมแม่โคก่อนทำการรีดนม โดยอาบน้ำแม่โคทุกครั้งก่อนรีดนม และมีการตรวจความผิดปกติของน้ำนมก่อนการรีดลงถัง	4.45 (เห็นด้วย)	4.59 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.70 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	2.250	0.107
8.2.2 หากใช้ยาในการรักษาแม่โค ต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันยับยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา	4.49 (เห็นด้วย)	4.71 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.70 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	5.636	0.004*
8.3.1 ฟาร์มรีดนมถูกต้องตามหลักวิธี และหลังรีดนมเสร็จ มีการจุ่มหัวนมด้วยน้ำยาทุกครั้ง	4.46 (เห็นด้วย)	4.58 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.40 (เห็นด้วย)	1.624	0.199

ตารางที่ 4.46 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F-value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
8.3.2 อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนม ดิบ สะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการ ทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน	4.57 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.63 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.40 (เห็นด้วย)	1.275	0.281
8.4.1 น้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรีบขนส่งไป ยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงาน แปรรูปโดยเร็วที่สุด	4.59 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.67 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	0.641	0.528
8.4.2 หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ทำ ความสะอาดถังนมโดยเร็ว	4.54 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	0.381	0.683
8.5.1 น้ำนมดิบในฟาร์มมีคุณภาพไม่ต่ำ กว่าเกณฑ์ที่กำหนด	4.38 (เห็นด้วย)	4.52 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	1.426	0.242
รวม	4.50 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.62 (เห็น ด้วย อย่างยิ่ง)	4.54 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.46 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ น้ำนมดิบที่รีดได้ รีบขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือ โรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 รองลงมาคือ อุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบ สะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.57 และ หลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ได้ทำความสะอาดถังนม โดยเร็ว มีค่าเฉลี่ยรวม 4.54 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยรวม 4.62 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้รีดนมมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.68 รองลงมาคือน้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรีบขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 และอุปกรณ์และภาชนะรองรับน้ำนมดิบ สะอาด ไม่มีกลิ่นอับ ผิวเรียบ มีการทำความสะอาดก่อนและหลังใช้งาน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.63 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการผลิตน้ำนมดิบ ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยรวม 4.54 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฟาร์มมีการเตรียมแม่โคก่อนทำการรีดนม โดยอาบน้ำแม่โคทุกครั้งก่อนรีดนม และมีการตรวจความผิดปกติของน้ำนมก่อนการรีดลงถัง และหากใช้ยาในการรักษาแม่โค ต้องหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา มีค่าเฉลี่ยรวม 4.70 และน้ำนมดิบที่รีดได้ ต้องรีบขนส่งไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบหรือโรงงานแปรรูปโดยเร็วที่สุด และหลังจากการส่งน้ำนมดิบแล้ว ต้องทำความสะอาดถังนมโดยเร็ว มีค่าเฉลี่ยรวม 4.60 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม การผลิตน้ำนมดิบ โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ หากใช้ยาในการรักษาแม่โค จะหยุดการส่งนมจากแม่โคตัวนั้น และส่งน้ำนมตรวจยืนยันยาปฏิชีวนะตกค้างหลังพ้นระยะหยุดยา เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.004

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ด้านการบันทึกข้อมูล	ขนาดของฟาร์ม (ตัว)			F- value	Sig.
	เล็ก (<20)	กลาง (20-100)	ใหญ่ (>100)		
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		
9.1 มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ศพ.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.24 (เห็นด้วย)	4.51 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.60 (เห็นด้วย อย่างยิ่ง)	4.536	0.011*
9.2 มีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	3.84 (เห็นด้วย)	4.00 (เห็นด้วย)	4.20 (เห็นด้วย)	1.274	0.281
9.3 มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	3.84 (เห็นด้วย)	3.95 (เห็นด้วย)	4.20 (เห็นด้วย)	0.898	0.408
9.4 มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของ ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ	4.07 (เห็นด้วย)	4.10 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)	0.323	0.724
9.5 มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมี การบันทึกสม่ำเสมอ	4.21 (เห็นด้วย)	4.17 (เห็นด้วย)	4.20 (เห็นด้วย)	0.075	0.928
รวม	4.04 (เห็นด้วย)	4.15 (เห็นด้วย)	4.30 (เห็นด้วย)		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.47 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.04 อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (ศพ.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.24 รองลงมาคือ มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.21 และมีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.07 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.15 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (พท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.51 รองลงมาคือ มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.17 และมีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.10 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ (มากกว่า 100 ตัว) ต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล ค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.30 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (พท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.60 รองลงมาคือ มีบันทึก รายรับ – รายจ่าย ของฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.30 และมีบันทึก บุคคล เข้า – ออก ฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีบันทึก ยานพาหนะ เข้า – ออกฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ และ มีบันทึก การตรวจรักษาโคป่วย จากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และมีการบันทึกสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.20 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีฟาร์มขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ ให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานฟาร์ม ด้านการบันทึกข้อมูล โดยมีปัจจัยย่อยที่มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ มีทะเบียนประวัติ ประจำตัวโค (พท.1) และมีการบันทึกสม่ำเสมอ เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนหรือรายคู่ (Multiple Comparisons) พบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 คู่ คือ เจ้าของฟาร์มที่มีฟาร์มขนาดเล็ก (น้อยกว่า 20 ตัว) และ ฟาร์มขนาดกลาง (20 – 100 ตัว)) ค่า Sig. = 0.014)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มโคนม

สำหรับข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มแล้ว ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาและปรับปรุงศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์ม โคนม เนื่องจากการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ทำให้ฟาร์มมีการจัดการที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น สุขภาพโคนมดีขึ้น สิ่งแวดล้อมรอบๆฟาร์มดีขึ้น มีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น คุณภาพน้ำนมดิบที่ได้จากโคมีคุณภาพที่ดีขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มได้รับราคาขายน้ำนมดิบจากสหกรณ์ โคนม/บริษัทในราคาที่สูงมากขึ้น นอกจากนั้นแล้ว ยังมีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่ให้ความรู้และดูแลฟาร์มให้เป็นระบบ อีกทั้งยังมีการสนับสนุน ยา และวัคซีนป้องกันโรคในโคโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายอีกด้วย

ในการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม นั้น กรมปศุสัตว์ควรคำนึงถึงความพร้อมของผู้ประกอบการด้วย โดยเฉพาะด้านเงินทุน มาตรฐานสำหรับฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ควรมีหลักเกณฑ์ในการประเมินที่แตกต่างกัน เนื่องจากหากใช้เกณฑ์ในการตรวจประเมินเดียวกัน ฟาร์มขนาดเล็กจะไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้องใช้เงินทุนสูงในการปรับปรุงฟาร์ม และไม่คุ้มทุนหากปรับปรุงฟาร์มเพื่อให้ได้มาตรฐานฟาร์ม

สำหรับในบางสหกรณ์ โคนม/บริษัท ควรมีนโยบายหรือมาตรการในการรับซื้อน้ำนมดิบจากสมาชิก ในส่วนของการตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบจากสมาชิก หากคุณภาพน้ำนมดิบของฟาร์มสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมีคุณภาพ ทางสหกรณ์ โคนม/บริษัทควรให้ราคาน้ำนมดิบเพิ่มจากปกติ แต่หากคุณภาพน้ำนมดิบของฟาร์มสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ไม่คุณภาพ ควรมีการตัดราคาหรือไม่ยอมรับน้ำนมดิบของฟาร์มสมาชิคนั้น เพื่อให้ คุณภาพน้ำนมดิบของสหกรณ์/บริษัทในภาพรวมดีขึ้น และในการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม ทางสหกรณ์ โคนม/บริษัทควรมีนโยบาย เพิ่มราคาน้ำนมดิบให้สมาชิก ในกรณีที่สมาชิกเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม เพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้สมาชิกมีการผลิตน้ำนมดิบที่มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งทำให้ภาพรวมของทั้งสหกรณ์ โคนม/บริษัท มีคุณภาพน้ำนมที่ดีมากขึ้นด้วย

สำหรับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์นั้น ผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีความคิดเห็นว่า หากมีผู้ประกอบการที่สนใจเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ควรให้เจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ผู้ที่ จะรับรองระบบ มาให้คำแนะนำเบื้องต้นที่ฟาร์มก่อน เพื่อที่จะปรับปรุงให้เป็นไปตามข้อกำหนด จะทำให้ทางฟาร์มไม่สิ้นเปลืองงบประมาณในการปรับปรุงหลายๆรอบ และปัจจุบันระบบการตรวจรับรองและต่ออายุมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ มีขั้นตอนกระบวนการที่ล่าช้า ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มีสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และในการต่ออายุมาตรฐานฟาร์ม กรมปศุสัตว์ควรจะมีการทำหนังสือแจ้งเตือนให้กับผู้ประกอบการฟาร์ม โคนม ก่อนใบรับรองจะหมดอายุล่วงหน้า 3 เดือน เพื่อให้ผู้ประกอบการฟาร์ม โคนมเตรียมความพร้อมในการตรวจประเมินต่ออายุต่อไป อีกทั้งควรให้

เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เข้าตรวจติดตามมาตรฐานฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมยังคงระบบมาตรฐานให้อยู่ในเกณฑ์ข้อกำหนดอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโคนม เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในฟาร์มโคนม ปัจจุบันพบว่าสัตวแพทย์ที่ทำงานด้านโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ขาดแคลนเป็นจำนวนมาก ควรมีสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ หรือทางสหกรณ์โคนม/บริษัทควรมีสัตวแพทย์ประจำอยู่ในทุกศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ เพื่อมาช่วยเหลือดูแล ทั้งในด้านของความรู้ในการเลี้ยงโคนมที่ถูกต้อง การจัดการด้านอาหารทั้งอาหารหยาบและอาหารข้น การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การดูแลสุขภาพสัตว์ การทำวัคซีน การรักษาและป้องกันโรค การผสมเทียม เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันฟาร์มโคนมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนกำลังประสบปัญหาต่างๆเหล่านี้อยู่ โดยส่วนใหญ่หากเกิดปัญหาขึ้น ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมเองต้องเป็นผู้ที่ทำการรักษาโคนม หรือจัดการสิ่งต่างๆในฟาร์มเองทุกอย่างทั้งหมด ซึ่งในบางครั้งการจัดการอาจจะไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

สำหรับข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการฟาร์มโคนมที่ยังไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม เป็นสิ่งที่ดี ทำให้ฟาร์มเป็นส่วน เป็นระบบ ทำให้น้ำนมดิบที่ได้มีคุณภาพดีมากขึ้น สุขภาพโคนมดีขึ้น สิ่งแวดล้อมรอบๆฟาร์มดีขึ้น แต่ทางฟาร์ม ประสบปัญหาต่างๆ ทำให้ในปัจจุบันยังไม่สามารถเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มได้ ทั้งในด้านของเงินทุนในการปรับปรุงฟาร์ม ซึ่งทางฟาร์มมีความต้องการแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ในการปรับปรุงฟาร์ม ในด้านการขาดแคลนบุคลากรในฟาร์ม ซึ่งโดยปกติปฏิบัติงานในฟาร์มเต็มเวลา ทำให้ไม่มีเวลาในการปรับปรุงฟาร์ม ในด้านของแหล่งอาหารหยาบ ปัจจุบันฟาร์มไม่มีพื้นที่ปลูกอาหารหยาบอย่างเพียงพอ ทำให้ในแต่ละวันหลังจากส่งน้ำนมดิบที่ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบแล้ว ผู้ประกอบการฟาร์มส่วนใหญ่ต้องหาอาหารหยาบมาให้โคนม ทำให้ไม่มีเวลาในการปรับปรุงฟาร์ม

สำหรับ เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ในการเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มควรมาให้คำแนะนำกับทางฟาร์มก่อนการปรับปรุงฟาร์ม เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงฟาร์มให้ผ่านข้อกำหนด โดยทางฟาร์มจะไม่สิ้นเปลืองงบประมาณในการปรับปรุงฟาร์มหลายรอบ และในการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ควรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งในบางฟาร์มประสบปัญหาต้องมีการปรับปรุงฟาร์มหลายครั้ง เนื่องจากเกณฑ์การตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ส่วนใหญ่จะอยู่ในดุลพินิจของผู้ตรวจประเมิน ซึ่งดุลพินิจของผู้ตรวจประเมินในแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทำให้มาตรฐานฟาร์มที่กรมปศุสัตว์ใช้อยู่ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้ในบางฟาร์มเลือกที่จะไม่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม

สำหรับด้านสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโคนม ทางผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่า ปัจจุบันสัตวแพทย์ด้านโคนม ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ยังขาดแคลนเป็นจำนวนมาก ควรมีสัตวแพทย์จาก

กรมปศุสัตว์ หรือ สัตวแพทย์ของสหกรณ์โคนม/บริษัท มาช่วยในการดูแลฟาร์มให้ทั่วถึง และมีความ
สม่ำเสมอ โดยต้องการให้มาฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพโคนม การจัดการด้านอาหาร
การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved